

iz Evrope. Takrat se je izjavilo pod prepevjanjem krščanskih duhovnikov, da se vodi te boje „v znemuju križa“ . . . Zdaj pa, — no zdaj so ti čudoviti balkanski zaveznički, pijani svoje slave, razdrobili krščanski križ in si vrgli kosce drug drugemu v obraz. In tisti handžar, ki je bil pred skoraj enim letom blagoslovjen od krščanskih popov za „sveto vojno“ zoper Turčina, kadi se zdaj že od gorke krvi krščanskih bratov samih . . . Pač nikdar še se ni tako pikro ironijo zametalo krščanstvo! In „jugoslovanstvo“ tudi! Kajti kako so sanjarji panslavistični sanjači pred par meseci o novem procvitu, o kulturnem, gospodarskem in političnem združenju Jugoslovanov, — zdaj pa so se združili srbski „Jugoslovani“ z Grki proti bulgarskim „Jugoslovanim“ . . . Južni panslavizem doživel je tisto grozoviti polom!

Kakor vse kaže, ne more ničesar več tretje balkanske vojne preprečiti. Zadnjič še je vse kazalo, da se bode Srbija pod pritiskom ruske komande pokorila. Res je tudi že srbski minister Pasič v skupštini to stališče načratal. A medtem so se nakrat armade naveličale čakati počasnih diplomatskih sklepov, poprijele so za meč in — vrag po njih! — kanoni govorijo mnogo glasnejše nego diplomi. Doslej imamo le od srbske strani poročila glede krvavih bitk v Makedoniji. Dokazano še ni, na kateri strani se je pričelo strehati, kajti vojska ni napovedana. V prvem hipu so glasom dosedanjih poročil Bulgari velike uspehe dosegli, ali drugi dan so jih baje Srbji in Grki pričeli polagoma nazaj siliti, tako da je uspeh na njih strani. Pričakuje se, da bodejo vsak hip diplomatske zvezne pretrgane in da se bode vojna tudi formalno napovedala.

Medtem pa hoče tudi Rumunija iz teh zmesnjav dobiček napraviti. Rumunska je že mobilizirala svojo armado. V trenutku, ko bode balkanska nova vojna tudi formalno napovedana, prekoračila bodo rumunska armada bulgarsko mejo in zasedla tiste pokrajine, katere Rumunija že dalje časa za se zahteva. Sodi se, da se Bulgarija v tem oziru ne bodo branila.

Poglavljeno vprašanje je pa: ali bode Rusija mirno temu razvitu gledala ali ne? Ako bi namreč Rusija v svoji znani balkanski domišljiji aktivno v te dogodke posegla, potem je prav mogoče, da se zopet pojavi ona napetost, ki smo jo komaj odslovili. Avstro-Ogrska ne more trpeti, da bi se proti njenim interesom balkanski zemljevid spreminja. To je gotovo!

In čez jasno nebo plavajo zopet temni oblaki . . .

Prvi boji.

Vojna še ni napovedana, — in vendar se že bijeo na vse pretege. Katera stran je boje pričela, se doslej ne more dokazati. Gotovo je, da so Bulgari najprve zasedli vojaško velevažni kraj Geoghe in so pričeli tudi polagoma napredovanja na Panghaionu. Boji so bili takoj tako ljetni in krvavi. Prvi dan prinesel je Srbom in Grkom hude poraze. Bulgari so zasedli zlasti velevažno železnico.

Dogodki v Saloniku.

V Saloniku, ki je popolnoma zaseden od Grkov, nahajal se je tudi en batajlon bulgarskih vojakov. Brez da bi bila vojna napovedana, zapovedal je grški komandant general Callaris Bulgarom, da naj oddajo orožje. Ker ti tega niso hoteli storiti, napadli so jih Grki v veliki premoči in jih premagali po kratkem odporu. Bulgarska vlada je proti temu postopajujočno protestirala.

Bulgarsi uspehi.

Uradno se iz Sofije razglasa: Boji okoli jezera Tachino in ob Strumi so končali z Grke neugodno. Bulgari so jih popolnoma porazili. — Po krvavih bojih s Srbi in Grki zasedli so Bulgari Geoghe in se tam utrdili. — Naskoki Srbov so bili odbiti. Bulgari so zasedli Udrovo, Krivolak, Sušova, Tachon, Dobrovo in Emerico. Utrdili so takoj vse te kraje.

Boj na celi črti.

Iz Belgrada se uradno poroča, da se boji na celi fronti nadaljujejo.

Boji okoli Istipa.

Doslej prihajajo le srbska poročila o velikih bitkah okoli Istipa. Mesto Istip je srbska artilerija popolnoma razrušila. Baje so Srbi tudi Krupiste zasedli, kar bi bil zanje izredno velik uspeh. Pri Istipu so imeli Srbi 1400 mrtvih in izredno veliko ranjenih. Še hujše so bulgarske izgube.

Zadnji telegrami.

Sofija, 2. julija. Vsled srbskega napada na bulgarske tabore pri Brjegalnici in Zletovski ter na Osogovski planini iz vrsuje bulgarska armada na celi črti protinapad. Bulgari so pri Gradskem prekoračili reko Baradar ter napredujejo od dveh strani od Istipa proti Körprülü. Centrum bulgarske armade pa koraka čez Egri Palanko proti Kratovi in glavni bitki. Istotako napredujejo Bulgari proti Saloniku. Srbski oddelki, ki se pomikajo nazaj proti Ovčjem polju, so v veliki nevarnosti, da jih bulgarsko desno krilo ne obide.

Sofija, 3. julija. Bulgarska armada napreduje na vseh straneh. V najkrajšem času se bodejo o določilne bitke zgodile. Glavna bitka proti Srbom se bode izvršila okoli Egri Palanke ali pa na Ovčjem polju oz. pri Üskübu-Kumanovi. Proti Grkom pa bodejo Bulgari bili glavno bitko okoli Küksusa. Nikdo ne veruje več, da bi imela pogajanja in posredovanja še kaj uspeha. Brez napovedi je vojna v polnem tiru.

Dopisi.

Ptuj. (Prvaško-trgovska zagrljenost.) S kakimi podlimi sredstvi delujejo slovenski trgovci, kaže slediči slučaj: Nek kmet kupi blago v nemški trgovini in gre mimo trgovine Mahorič. Ta mu začne govoriti: „Zakaj kupujete pri Nemcih in Štajercijancih?“ Kmet mu odgovori: „Vsaki je falot, kateri Nemci psuje!“ — To je pravi odgovor za sovražnega človeka. Mi pa bodemo tako postopanje toplo priporočali ljudem, da se vedno tako ravnajo!

Cirkovce. Tukajšnega zagrijenega klerikalnega krčmarja Koržeta sinu Maksu bilo je pred kratkim iz listnjaka ukraden znesek 360 kron. Maks, kot sin klerikalno-posojilničnega odbornika, ima nameč v listnjaku svoje ležišče. Ta Maks je tativne obdolžil svojega prijatelja Štefeta. Orožniki so Štefeta zaprli; ker je pa bilo pre malo dokaza, bil je Štefe iz zapora izpuščen. Krčmar Korž izrazil se je na Gori na sejmu v Jagodičevi gostilni, da će je bil denar ukraden njegovemu sinu, saj ni bil njegov ampak moj, ker Maks ne more denarja nikjer zasluziti, ker do 11. ure leži, potem pa doma pije in keglja. Glede tega rekla je potem neka tukajšna gospa, da je ta obkradel tata. Ko je Maks to izvedel, tožil je isto gospo zaradi žaljenja časti. Ker je nato omenjena gospa pri sodnini izpovedala, da je to rekel njegov oče, bo sedaj sodnija preiskovala, odkod je res Maks dobil teh 360 kron.

Mi pa rečemo: Kdor ima maslo na glavo, ne hodi na sonce! Radovedni smo, kaj predstavlja sad klerikalne vzgoje.

Iz Slov. Gradca. V nedeljo zvečer je večno spet izbruhnil ogenj v „narodnem domu“ izgledalo je strašno v temni noči. Zagorelo je celo streha; sosedje so komaj obranili podbrambe iz Slov. Gradca in Šmarja. Skoraj 2400 kolik 6000 ljudi je tak na 20.000 kron.

Dramlje. Večni nepokojnež, prijatelji župnika Franc Ogrizek je poprej v Črni veden trdil, da učitelja A. zategadelj ne smeti trpeti, ker je „nemčur“, ima nemško ženo in nemški imel šoli tudi nemški uči, sicer bi si bila najboljšu prijetja! Zato je Ogrizek 3 leta celo kaželega »tožbil« poslat; a sedaj se pa ta zagriveni Ogrizek v Dramljah z najboljšimi in naprednimi Slovenci z nekate najnesramnejše prepira, da je žalostno začuša, da sir občlanovanja vredno za celo župnijo! Na Ameriki in trdovratnost, nevošljivost in duhovska zastopa kak je ljivost sega brez vsega studa že tako daleč Clevelandu. Čeprav je župnik Ogrizek župnik, pa se bode opcerkvi prepoveduje ter nalači kot kljubec in ne Čnjemu vdane klerikalce, ž njim enako „poliko, kot jaz, svetnike“ v stole pošilja in tako pooblašči ne pristevede sedel zapira, navrh pa se še sam ne sramajo nobene v mašni oblike njemu neprijetnega iz kloplik, ali žaliti ter v pričo vseh ljudi na istega hrabrosti ostati. To pa samo zato, ker se po njegovem prevendar se jih posvetni glavi, v kateri ma same volitve ukajanje listov ravnat ne morejo. A gorje pa takim nekaterim potu. Slišenim Slovencem, ako bi kateri v cerkvi predvsem bojihodil; takoj bi ga Ogrizek-zvijača na pencev tič, i surovo kot „antikrista“, „brezbožnega“, in bremenim neža“, „odpadnika cerkve“ itd. razglasil in medtem ko kakor poprej v Črničnah: nesrečna naša projekta imen dva antikrista imamo v fari, kakšne pa misli; in nas bodo še vse zadele!!! — Kakor si projekta mate častiti bralci v mnogih časopisih tega Slovencem, ki je tudi od svojih kolegov in v svoji doma vini toliko zasmehovan in prečudovan, obojih in tak stavlja, ki očitno ljudi iz cerkvene klopke na tako iz cerkve podi, ter se s tem cerkvene človeka predpostavljenim in cerkveni postavi zoperse ne bode navrh pa še njemu nepokorne kot „kalice Štajerc“, želje pri c. kr. državnem pravdnosti toži, vselej, ak dobije želeč, da bi tudi tukaj nasprotinjam gredo tja srečnega storil, ter ga pobil, kakor je tako blažen šnem mestu učitelja A. ob službo spravil. Ljubčanom in celo nedolžnega svetnika hlinit . . . Koper pa on (Ogrizek) za nahrulenje in osram v cerkvi tožen, se je predzrnil na sod vprašanje: je li bil že kedaj predkazovan svoji pregrdi, nesramni navadi svojo kar krom „zvijati“, ker jo vtajiti ni mogel, tje nasprotina stranka (A.) celo tožbo je „preklicala“. O ti ostudna, prehudobna tako se ne spodobi za duhovnika; tako se trdovratni lažnjivci.

Sv. Barbara v Halozah. Občinske v občini Slatina, katere so se vršile v nedeljo 22. junija, so se seveda na komando iz Vogrina naveč vršile; agitiral je že celo sem; celo kapelan Baznik, kranjski Jančič je pridno pomagal, češ za Božjo voljo, krščansko da premagamo Štajercijance in ralce. Sliši se tudi, da je zloglasni Hr. kateremu se sanja o predstojniščem trom sovinice razdrapal, ker so napredno voljalo jememo tiste kmete, ki se pustijo od šastnih farjev zapeljati; fajmošter Vogrin obljubil, da kdo bode volil po klerikalnem od njega molitvenik. Fajmošter Vogrin ali se to spodobi za enega pravega duhovnika, Zloraba prižnico in spovednico mu je pre Seveda, do zdajnega predstojnika ima piko, ko noče več trobiti v farški rogov, kremplje dela, da bi spravil kakšnega podrepnika za predstojnika. Pa se grozno pri zadnji volitvi se je sleparilo, zato se že vložil na glavarstvo rezkur. Vogrinu ju tujemo, naj ostane raje doma pri lepi in volitve naj pusti v stran, raje si na vinograde v redu opravlja itd. Še nekaj, je enkrat oznanil, da je on začasa birmal in že žrtvoval za farane; radi bi znali koga, tistega vina, ki so ga dobri farani mu dali razred.

Grozni Schmid vars. Znoreli. In tisto vino (letniki 1907, 1908, 1909),

do okoli 50 polovnjakov? Zadnjič se Vam navozilo precej lesa za popravo Sv. Katarine; nate sti tisti dotedni les porabili za hlevje; še jih se darovalci kesajo, češ: mu mi naj njeni hlevje stavimo, saj pa vendar vleče prav dohodke od živine. Res čudne razmere! V Zgorela le požari 24 000 K. v minoritski posojilnici in Lizika imeli 6000 K. Dober kšt, kaj ne? In pri vsem m se tako hujša črež napredne kmete. Imamo sicer prav dosta za poročati, pa za danes atelj tožil; drugokrat posežemo globeje v koš!

Crošnica je ne more posloviti od mojega rojstnega kraja Ptuja in odkar ženo in imel več prilike čitati Vašega vrlega lista. Po najboljšem pri obisku enega rojaka tukaj v San Francisko elo kopirjam. Štajerc na mizi in brž sem popustil ves ni Ogrizet. Kmalu sem opazil v dopisih, da se tudi tam bo nekaterimi ljudmi, katere pamet tako daleč zanj, da simpatizirajo z Srbi in Črnogorci. Tudi tukaj! Njegovi Ameriki imamo take blazneži in to so sicer večinoma zapovedi, tak je »Glas Naroda« iz New Yorka ter »Amerika« Cleveland. Teh njihovo hujškanje napram Avstriji daleč, da je že vse meje in mislim, da večinoma Slovenci i sedeži bode opustilo te liste, ker mi smo Slovenci in ne ljubljene in ne Črnogorci. Človek, kateri je imel kedaj pri pohodu kot jaz, s temi narodi Srbi in Črnogorci občevati, občelašči se pristeava drugam kot med divjake. Ti ljudje niso nobeni izobraženi in se tudi ne dajo v Ameriki drugega. Veliko teh ljudi se najde po tukajnih rudnikih, ali žalibog da človek se jih mora izogibati, ako hraili ostat snažen, kar znado večinoma vsi Slovenci. Ali previdno se jih najde še nekaj med temi, kateri verujejo v te rojstne liste, ter se ne dajo prepricati, da so na krije neustreljivi potu. Slovenci bodimo ponosni na našo domovino, cerkev, sicer smi zagledati luč sveta in zato katero so se naši bojevali za nje blagor in obstanek. Kar se Slova priznajo, naj bodoje hvaležni Avstriji, da so se rodili hudo njenim začetjem, da vsaj znajo pisati in brati, sil in v tem, da so Krbi in Črnogorci ne znajo podpisati niti imena; in tako težko je hoditi po svetu za kruno in človeka, ki ne zna pisati in ne brati, si lahko misli; in se celo v tujih krajih, kjer ne sliši več materinega jezika. Velikokrat sem se že sezel za čudanecem, ki je znabil bil velik sovražnik nemščine v svoji domačem kraju, ali tukaj zdihuje ter pravi: »Ah van, pred bi jaz vsaj nekaj nemško znal, godilo bi se mi dosti e klopi!« In takih slučajev človek ne naleti na jednega, cerkev pa sto in sto. Moje mnenje je to, da za vsakega človeka je dobro, ako govoriti več jezikov, nikoli operstavljati, bodo skodovalo, ampak zmajraj prej basnili. Dragi alilice verjete, želim ti obilo uspeha v vojni proti Ptujskim uje, iz hudejščine, kjer jih toliko zanimajo Srbi in Črnogorci, gredo tja dol kruha iskat in kmalu bodo iznajdli, da ne prav blazen bo njih obstanek. Srčen pozdrav vsem vili. Zdravjanom in Grajenčanom Anton Windisch, 130 Verfarizejščak Lo San Francisco Col.

Ko je b sramodobna sodnika znovan, kazen, trdeč na poznej na zrijajo se laži, prepričal Vas bo, če primerjate okus naših in katerihkoli drugih kock, da so

MAGGI-JEVE kocke

(gotova goveja juha)

po 5 vinarjev

najboljše.

Samo prave

z imenom MAGGI in

varstveno znamko z zvezdo s križcem

Novice.

Groznji čin. Zblazneli in brezposelnii učitelj Schmidt vsilil je v Bremenu v neko deklisko kaj, zadnjih 5 letih je pričel blazno okoli sebe strehati. 5 pirmi dobiti je takoj mrtvih, mnogo pa ranjenih.oga; med tistimi razredni učitelj je bil smrtnonevarno ranjen. Znoreli kardinal. V Rimu je znoreden eden magriženjejših fanatikov klerikalizma v katoliški cerkvi, kardinal Vives-y-Tuto. Bil je smrtni zplet, drugokrat posežemo globeje v koš!

sovražnik vsake proste misli v katoliški cerkvi. Tudi kapucin, ki je nesrečne oskrboval, je znored.

Čebele-morilke. Pri mestu Danzig delal je starček Dobrek v čebeljnaku. Nakrat ga je napadel roj čebel in ga je tako hudo poškodoval, da je kmalu nato umrl.

Grozne najdbe. V švicarskem kloštru St. Bavo našli so pri zidarskem delu celo vrsto vzidanih človeških okostij. Dokazalo se je, da so to ostanki ljudi, ki so bili svoj čas živi vzdiani. Žalostni spomin temnih srednjoveških časov, po katerih se našim klerikalcem še danes sline cedijo.

Šnops v ruskih šolah. V ruskem mestu Jekatirinodar se je uradno dokazalo, da je 28% šolske mladine bolnih, to pa zaradi tega, kjer tam že otroci v najneježji starosti šnops pijejo. Več kot polovica ruskih šolarjev pije namreč že po navadi vsak dan žganje. Mnogo teh otrok pije šnops že od 4. leta svoje starosti. Na vprašanje, kdo jih je naučil šnops piti, odgovorili so otroci v 67 od 100 slučajih: stariši, večidel mati! Drugi so se navadili pijanje zlasti od znancev. Ni čuda, da v taki državi tudi kultura ne more napredovati!

Proti pijačevanju uvedla so nekatera nizozemska mesta čudne odredbe. Ako vidi policaj pijačega človeka na cesti, posadi ga v kočijo in se pelje z njim na magistrat. Tam preišče zdravnik pijanca, nakar se ga zopet s kočijo domu spravi. Račun troškov za kočijo in zdravnika pa mora plačati krmar, pri katerem se e dotični pijač napil. Kaj bi rekli naši gostilničarji k tej odredbi?

Iz Spodnje-Štajerskega.

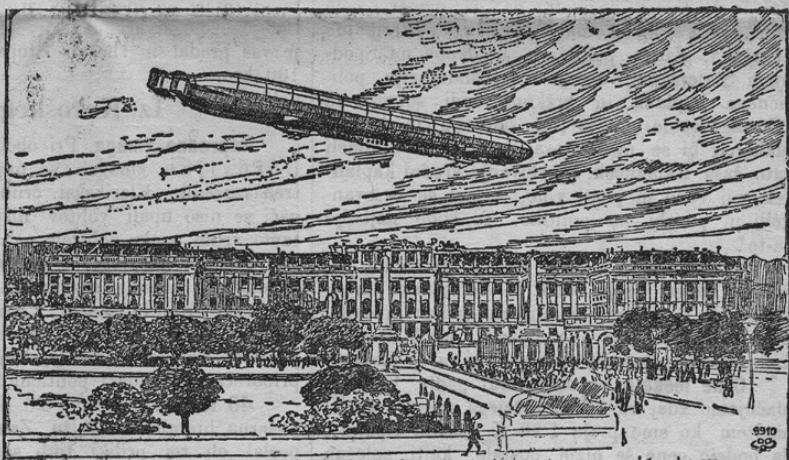
Škrilatica (Šarlaha) razsaja še vedno kako občutno v ptujskem okraju. Mestne ljudske šole so vsled tega že par tednov preje šolsko leto zaključile. Nevarnost za vlogo deco je tako velika, kjer nastopa šarlaha letos jako hudo in je

že na stotine obolenih otrok umrlo. Naglašati je posebno, da je šarlaha tako nalezljiva bolezen. Ljudje na deželi se žalibog na to dejstvo še vse premalo ozirajo in zato ni čuda, da se bolezen tako grozno razširja. Opozorjamо še enkrat, da naj se vsak slučaj škrilatice takoj občinskemu predstojniku, orožnikom ali zdravniku naznani, pa tudi dvomljive slučaje, ki še ne kažejo jasne znake šarlaha, ki pa se zamorejo vendar v to bolezen razviti. Kjer je kak otrok na šarlahu obolen, naj se gre takoj po zdravniško pomoč. K bolniku naj se ne pusti razven osebe, ki mu streže, nikogar. Vse se naj desinfisira, ali s karbolum, lizolom, apnom ali lizoformom. Šarlaha se pojavlja najprve s tem, da prične bolnik bruhati, da ima glavobol, bolečine v vratu in da dobi kmalu potem velike rdeče fleke zlasti na hrbtni in rokah. Paziti je v prvi vrsti, da se bolnik ne prehladi! — Žalostno je pač, da vlada tako veliko pomanjkanje zdravnikov. Tu bi morala vendar oblast vmes poseči in potrebljivo zdravniško pomoč preskrbeti. Istopako žalostna je mizerija s ptujsko bolnišnico, ki je vedno prepričljena in ki v nobenem oziru ne more ustrezti splošnim zahtevam. Namesto da bi slovenski poslanici v deželnem zboru delali obstrukcijo, naj bi raje njih tovarisi Robjič (ki je referent za štajerske bolnišnice!) svojo dolžnost storil in povečanje bolnišnice preskrbel. Saj se gre vendar večidel za slovenske bolnike! Pomanjkanje prostora v ptujski bolnišnici je naravnost javni škandal!

Patri minoriti v Ptiju postali so zopet srboriti in bojeviti. Treba je torej nekaj mrzle vode za gotove prevrace minoritske glave, ki mislijo, da imajo menihi tudi v posvetnih zadevah komando. To je bilo enkrat, začasa španske inkvizicije, ko se je vsakogar, kdor ni ležal pred kuto na trebuhi, vrglo na gromado. Danes pa je drugače. Danes vemo, da nam je Bog vstvaril glavo za misliti, ne pa zato, da bi drugi po nje zbijali . . . Preteklo nedeljo obhajalo se je

Zeppelin na Dunaju.

Pred kratkim izpolnil je najznamenitejši nemški zračni klopovec grof Zeppelin svojo našemu cesarju dano obljubo. Prijatel je namreč s svojim velikim skim letalnim strojem na Dunaj in stotisoči ljudstvu so pogumnega iznajditelja navdušeno poždravili. Balon »Sachsen« odplul je iz Baden-Baden in se gladko na Dunaj pripejal. Vozil se je okroglo 300 metrov čez Dunaj. Okoli 20 minut dolgo vozil se je balon, na katerem je bilo razveto grofa Zeppelina še 24 mož, čez cesarski grad Schönbrunn, kjer je sivosli naš vladar krasno letanje opazoval. Ta trenutek kaže naša slika. Potem se je izkrcal na ta način določenem polju, drugi dan pa se je zoper vrnili v svojo domovino.

Der Zeppelinkreuzer Sachsen beim Huldigungsluft über dem Schönbrunner Schloss bei Wien.

Vodilni možje na Balkanu.

Die führenden Diplomaten in der gegenwärtigen Balkankrise.

pl. Hartwig v Belgradu, ki je tudi znan po svojem strastnem sovraštvu zoper Avstrijo.